

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ekte yer almaktadır.

Gereğini arz ederiz. 28.09.2023

Cemal ENGİNYURT
Demokrat Parti
İstanbul Milletvekili

Haydar ALTINTAŞ
Demokrat Parti
İzmir Milletvekili

M. Salih UZUN
Demokrat Parti
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 3-10-2023	Esas No: 2/1597

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
28 Eylül 2023
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
28 Eylül 2023
No: 1291946

GENEL GEREKÇE

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (TÜRK-İŞ) yaptığı araştırmaya göre Ağustos ayında 4 kişilik bir ailenin açlık sınırı 12 bin 198 lira, yoksulluk sınırı ise 39 bin 733 lira düzeyindedir.

Birleşik Kamu-İş Konfederasyonu'nun açıkladığı Eylül dönemi verilerine göre ise açlık sınırı 14 bin 542 liraya, yoksulluk sınırı ise 41 bin 651 liraya yükselmiştir.

2022 yılı sonu itibarıyla Türkiye'de 13 milyon 977 bin emekli bulunmaktadır. 2023 yılında emeklilik hakkı kazananlar ve EYT kapsamında başvuru yapanlar da eklendiğinde bu sayının Eylül ayı itibarıyla yaklaşık 16 milyona çıktığı tahmin edilmektedir.

2023 yılının ilk altı ayında emekli maaşları ortalama yüzde 52 erimiş olmasına rağmen, Temmuz ayında yapılan zam yüzde 25 ile sınırlı kalmıştır. Üstelik bu artış kök aylıklara yansıtılmamış, hazine yardımı olarak verilmiştir. Ayrıca 15.07.2023 tarih ve 7456 sayılı torba kanun ile sadece görevdeki memurlar ile kamu çalışanlarının ücretlerine seyyanen 8 bin 77 lira artış yapılmış, bu artış memur, işçi ve Bağ-Kur emeklilerinin maaşlarına yansıtılmamıştır. Bu durum, Anayasanın eşitlik, sosyal devlet ve sosyal güvenlik hakkı ilkelerine açıkça aykırıdır.

Önemli bir bölümü 7 bin 500 lira düzeyinde maaş almakta olan emekli vatandaşlarımız, Cumhuriyet tarihinin en derin ekonomik krizi olarak tanımlanabilecek bugünkü ekonomik koşullar karşısında, bu maaş düzeyiyle hayatlarını idame ettirmekte büyük sıkıntılar yaşamaktadır.

Milyonlarca emeklinin maruz kaldığı bu koşullarda, emekli maaşlarında iyileştirme yapılması bir zorunluluk haline gelmiştir. İyileştirmenin kalıcı hale gelmesi reel gelirlerde de artış sağlayabilmesi amacıyla, yapılacak artışın kök aylıklara da yansıtılması gerekmektedir. Ayrıca en düşük emekli aylığı asgari ücrete sabitlenerek, emekli maaşlarında ve asgari ücrette gelecekte gerçekleştirilecek maaş artışları neticesinde emeklilerin asgari ücret düzeyinin altında maaş almasının önlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1 – Kanun teklifiyle, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu kapsamındaki emeklilere (memur emeklilerine) 8 bin 140 Türk lirası seyyanen zam yapılması ve refah seviyelerinin yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2 – Kanun teklifiyle, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamındaki emeklilere (işçi ve Bağ-Kur emeklilerine) 8 bin 140 Türk lirası seyyanen zam yapılması ve refah seviyelerinin yükseltilmesi amaçlanmaktadır

Madde 3 – Kanun teklifiyle, en düşük emekli maaşının asgari ücret düzeyinin altına düşmemesi amaçlanmaktadır.

Madde 4 – Yürürlük maddesidir.

Madde 5 – Yürütme maddesidir.

**5434 SAYILI TÜRKİYE CUMHURİYETİ EMEKLİ SANDIĞI KANUNU VE 5510
SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

Madde 1 – 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 87- Bu Kanuna göre emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı ile dul ve yetim aylığı bağlananlara, (15.965) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ilave ödeme yapılır.”

Madde 2 – 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 24- Kurumca bu Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca gelir ve aylık ödemesi yapılanlara, (15.965) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ilave ödeme yapılır.”

Madde 3 – 31/05/2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasındaki “7500 Türk lirasından az olamaz” ibaresi “net asgari ücretten az olamaz” şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 4 – Bu kanun, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 5 – Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.